

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

1. GİRİŞ

Artan sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda deri ve deri mamulleri üretim sektöründe çalışan insan gücünün nitelikli ve mesleğinde yetkin olması amacı ile 2013 yılında Birliğimiz bünyesinde 'İDMİB Mesleki Belgelendirme Merkezi' İDMİB MBM kurulmuştur.

Mesleki Belgelendirme Merkezinde; deri ve deri ürünleri üretim sektörlerinde halen çalışan ve ileride bu iş koluna çalışacak olan personelin örgün veya yaygın eğitimde elde edilen yeterlilikler ile öğretim sonrasında veya çalışma hayatı içinde kazanmış oldukları yeterlilikleri de değerlendiren, ve MYK tarafından hazırlanmış olan Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterliliklere uygun, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş, ilgili sektörlerde üretim aşamalarını ve kullanılan malzemelerin teknik özelliklerini bilen ve yerinde uygulayan yetkin elemanların istihdam edilmesine katkı sağlayacak belgelendirme işlemleri yapılmaktadır.

Böylece ülkemizde deri ve deri ürünleri sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ulusal ve uluslararası pazarda rekabet güçleri artmakta ve bu sektörde çalışan kişiler uluslararası düzeyde geçerli ve güvenilir bir sistem ile belgelendirilmektedir.

2. MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ NEDİR?

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), meslek standartlarını temel alarak, teknik ve mesleki alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek; denetim, ölçme ve değerlendirme, belgelendirme ve belgelendirmeye ilişkin faaliyetleri yürütmek üzere 21 Eylül 2006 tarihli ve 5544 sayılı Kanun ile kurulmuştur. MYK'nın mesleki sınav ve belgelendirme amaçlı yetkilendirdiği kurum ve kuruluşların Meslek sahiplerinin Ulusal Meslek Standartlarında ve Ulusal Yeterliliklerde belirtilen bilgi, beceri ve yetkinliklerinin, değişik sınav yöntemleri ile test edilip değerlendirilmesi sonucunda başarılı olmaları halinde düzenlenen belgedir.

Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi; ulusal meslek standartlarının oluşturulduğu, mesleki ve teknik eğitim ve öğretim programlarının bu standartlara göre hazırlandığı, işgücünün mesleki yeterliliğinin akredite olmuş ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yapılan teorik ve uygulamalı sınavlar sonucunda belgelendirildiği, alınan belgelerin ulusal ve uluslararası düzeyde kıyaslanabilirliğinin sağlandığı, hayat boyu öğrenmenin desteklendiği, formel (örgün) eğitim almadan mesleği öğrenen kişilere bilgi ve becerilerini belgelendirme imkanının verildiği ve iş dünyası temsilcilerinin sürece ilişkin tüm kararlara aktif olarak katıldığı, kalite güvencesinin sağlandığı, adil, şeffaf ve güvenilir bir sistemdir.

3. YETERLİLİK BELGESİNE NASIL SAHİP OLABİLİRİM?

Yeterlilik Belgesine sahip olabilmek için Mesleki Yeterlilik Kurumu'nca (MYK) almak istenilen belge kapsamında Merkezimize başvurarak, ilgili belge kapsamında uygulanacak sınavlardan başarılı olunması sonucunda yeterlilik belgesine sahip olunabilir.

4. BAŞVURU

4.1. Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Sınavlarına Kimler Başvurabilir?

Sınava gireceği tarihte 16 yaşından gün almış olan herkes herhangi bir ayırım gözetilmeksizin (İDMİB MBM)'nin açtığı sınavlara başvurabilir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

4.2 Belgelendirme Programı Seçimi ve Genel Şartlar

Yeni belge talebinde bulunacak adayların ilgili Ulusal Yeterlilikler kapsamında belirlenmiş belgelerden birisini seçmeleri gerekmektedir. Doğru bir belgelendirme yapılabilmesi için adayların çalıştıkları meslek dalını, mesleği ve seviyesini doğru tespit etmesi gerekir.

Yeni belge kapsamında yapılacak başvuruların yanı sıra, belge sahibi olan adaylar belge yenileme, birim birleştirme, kapsam daraltma veya kapsam genişletme için sınavlara katılmayı da tercih edebilirler.

Yeni Belge: İlk kez belge alacak kişilere verilen belge

Belge Yenileme: Daha önceden belge almış adayların, belge geçerlilik süreleri dolduktan sonra belge yenileme için gerekli kanıtları sunarak veya sınava girerek belgelerini yenilemeleri

Birim Birleştirme: Farklı belgelendirme kuruluşundan sınava girerek bir veya birden fazla birimde başarılı olmuş, başarısız olduğu birimleri başka bir belgelendirme kuruluşundan almak üzere başvuruda bulunmalarını,

Kapsam Daraltma: Daha önceden belge almış adayların, çeşitli nedenlerden dolayı belge kapsamlarının daraltılması

Kapsam Genişletme: Daha önceden belge almış adayların, belge kapsamlarını genişletmeleri

Belge almak isteyen adaylar, İDMİB MBM web sitesi üzerinden elektronik ortamda, online olarak veya İDMİB MBM'nin web sayfasında açık şekilde belirttiği sınav merkezlerine bizzat gelip Aday Başvuru Formu doldurarak belgelendirme programını seçebilirler.

Adayların, meslek dalı, meslek, seviye ve mesleki yeterlilik birimi seçerek hangi belgeye başvuracağını doğru tespit etmesi ve belge almak için zorunlu olan tüm birimlerde sınava girip başarılı olması beklenir. Sınavlar teorik ve performansa dayalı uygulama sınavı olmak üzere 2 aşamada gerçekleştirilir. Adaylar önce teorik sınava ardından da uygulama sınavına alınır. Sınavlar birimler bazında değerlendirilir, adayın belge almaya hak kazanması için tüm birimlerde ilgili yeterlilikte belirtilen başarı puanını almış olması gereklidir. Teorik sınav, performansa dayalı uygulama sınavı öncesinde baraj niteliğindedir ve ancak bu sınavlardan Ulusal Yeterlilikte belirtilen başarı puanını almış adaylar performansa dayalı uygulama sınavlarına girebilirler.

5. İDMİB MESLEKİ BELGELENDİRME MERKEZİ'NİN BELGELENDİRME HİZMETİ VERDİĞİ ULUSAL YETERLİLİKLER

İDMİB MBM' nin belgelendirme hizmeti verdiği meslekler aşağıda belirtilmiştir. Ulusal Meslek Standardı ve Ulusal Yeterlilikleri hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki linklerden veya <http://www.idmibvoctest.org> web adresinden ulaşabilirsiniz.

İDMİB Mesleki Belgelendirme Merkezi "Personel Belgelendirme Yönetim Sistemi", TS EN ISO / IEC 17024 standardına uygun olarak kurulmuştur.

Merkezimizde aşağıda yer alan Ulusal Meslek Standardı ve bunlara bağlı olarak hazırlanan Ulusal Yeterlilikleri belirtilen mesleklerde belge verilmektedir.

Meslek Adı Seviye	UMS Referans Kodu	UY Referans Kodu
Kesimci (Ayakkabı) (Seviye 4)	11UMS0127-4	12UY0114-4
Kesimci (Saracıye) (Seviye 3)	11UMS0129-3	12UY0115-3
Kesimci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4)	11UMS0128-4	12UY0113-4
Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4)	10UMS0100-4	12UY0112-4
Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3)	10UMS0101-3	12UY0111-3
Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4)	10UMS0102-4	12UY0116-4

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4)	13UMS0328-4	16UY0260-4
Saracıye İmalatçısı (Seviye 4)	13UMS0349-4	16UY0261-4
Sayacı (seviye 3)	13UMS0329-3	16UY0262-3
Asortici (Deri/Kürk Hazır Giyim)	6UMS0522-4	18UY0370-4
Çakımcı (Kürk Giysi İmalatçısı)	16UMS0523-3	18UY0372-3
El İşçisi (Deri/Kürk Hazır Giyim)	16UMS0524-3	18UY0375-3
Dikiş Makinesi Operatörü	17UMS0608-3	18UY0371-3
Kürk Giysi İmalatçısı	16UMS0525-5	18UY0374-5
Makine Operatörü (Deri İşlenti)	16UMS0528-3	18UY0373-3

6. BAŞVURU

Belge almak isteyen adayların, İDMİB MBM web sitesi üzerinden elektronik ortamda online olarak, sınav başvurularını yapmaları gerekmektedir. Adaylar İDMİB MBM web sayfasında gerekli kişisel bilgilerini sisteme girerek ayrıca belge talebinde bulunacağı ulusal yeterlilik programını belirleyerek sınav başvurusu yapabilirler. Adaylar İstanbul sınav başvurularını İDMİB MBM personeli yardımıyla da yapabileceği gibi telefon yardımıyla merkez personelinden yardım alabilir.

Sınav başvurularında adayların belge almak için başvuracakları belgelendirme programını doğru şekilde tespit etmesi, yeterlilik ve seçmeli birim varsa ilgili yeterlilik birimlerini doğru şekilde belirlemesi, adaylarla ilgili istenen tüm bilgilerin eksiksiz olarak tamamlanması ayrıca İDMİB MBM tarafından ilan edilen sınav tarihi ve yerleri arasından kendine uygun olan seçimi yapması beklenir.

Adayların başvuru sırasında İDMİB MBM tarafından hazırlanan, Adaylar için Sınav ve Belgelendirme Rehberini, sınav kurallarını içeren Sınav Şartnamelerini, başvuru esnasında imzaladıkları ve Belge almaya hak kazandıklarında geçerli sayılacak olan Belge Kullanım Sözleşmesini okumaları ve okuduklarını onaylamaları gerekmektedir.

6.1 Personel Belgelendirme için Aday Başvuru Formu

Adayların sınav başvuruları sırasında verdikleri kişisel bilgiler ve seçtikleri belgelendirme programına göre sınav yazılım sistemi "Aday Başvuru Formu" her aday için otomatik olarak oluşturmaktadır. Sistem olası bir yanlışlığı gidermek için kullanıcıyı yönlendirecek ve basit şekilde tasarlanmıştır. Adayların teorik sınav öncesinde yazılım sistemi tarafından adayların verdiği bilgilerle otomatik şekilde oluşturulan "Aday Başvuru Formu" imzalamaları gerekmektedir. Adaylar sistem tarafından kendilerine verilen kullanıcı adı ve şifre yardımıyla diledikleri anda gerekli bilgi değişikliklerini yapabileceklerdir.

6.2 Sınav Ücreti Ne Kadardır ve Nereye Yatırılmalıdır?

Sınav ücreti, web sitesinde ilan edilen banka hesap numarasına, havale veya EFT yoluyla yatırılabilir. Ücretler yıllık olarak düzenlenir ve İDMİB MBM web sitesinden ilan edilir.

Bankaya giderek ücret yatırmak isteyen adayların bu ücreti yatırmak için banka görevlisine T.C. Kimlik Numarası, adı, soyadı, bilgileri ile kaç TL yatıracağını bildirmesi yeterlidir. Adayların, bankadan aldıkları dekont üzerindeki T.C. Kimlik Numarası, adı, soyadı bilgisini kontrol etmeleri ve olası bir yanlış anlaşılmayı gidermek için dekontu saklamaları gerekir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01

Yayın Tarihi: 26.12.2012

Revizyon No: 01

Revizyon Tar: 01.08.2019

Sayfa No:

6.3 Hangi İllerde Sınava girebilirim?

İDMİB MBM İstanbul, Gaziantep, İzmir, Konya sınav merkezinde teorik ve pratik sınav gerçekleştirebilme imkanına sahiptir. Başvuru esnasında adaylar Teorik ve Uygulama sınavı için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki sınav merkezlerinden birini seçebilirler. Talep olması ve gerek görülmesi durumunda sınavlar, belgelendirme programının gereklerine uygunluğunu kanıtlayabilecek işletmelerde de yapılabilir. İDMİB MBM sözleşme imzaladığı işletmeleri gezici sınav merkezi olarak kullanarak sınav açabilir.

SINAV MERKEZİ	SINAV YAPILAN MESLEKLER	SINAV TÜRÜ
İstanbul	Kesimci (Ayakkabı),	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Saraciye),	Teorik ve Performans Sınav
	Ayakkabı İmalatçısı,	Teorik ve Performans Sınav
	Sayacı	Teorik ve Performans Sınav
Gaziantep	Saraciye İmalatçısı	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Deri/Kürk Hazır Giyim)	Teorik ve Performans Sınav
	Ayakçı (Deri/Kürk hazır Giyim)	Teorik ve Performans Sınav
	Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim)	Teorik ve Performans Sınav
İzmir	Deri İşlenti Operatörü	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Ayakkabı),	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Saraciye),	Teorik ve Performans Sınav
	Ayakkabı İmalatçısı,	Teorik ve Performans Sınav
Konya	Sayacı	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Ayakkabı),	Teorik ve Performans Sınav
	Kesimci (Saraciye),	Teorik ve Performans Sınav
	Ayakkabı İmalatçısı,	Teorik ve Performans Sınav
	Sayacı	Teorik ve Performans Sınav

6.4 Sınav için Başvurularının Değerlendirilmesi ve Adayların Bilgilendirilmesi

Sınav başvurularının kabul edilebilmesi için adayların İDMİB MBM web sayfasında belgelendirme programı kapsamında kendilerine sorulan soruları eksiksiz olarak doldurması ve başvurularını takip eden 10 günlük zaman diliminde İDMİB MBM tarafından belirlenmiş ve ilan edilmiş sınav bedellerini İDMİB MBM' nin belirttiği banka hesabına, TC Kimlik numaralarını referans vererek yatırmış olmaları gerekmektedir.

Sınav başvuruları herhangi bir eksiklik veya uygunsuzluk bulunmaması ve sınav ücretinin eksiksiz olarak yatırılması durumunda onaylanır. Sınav başvuruları onaylanmış adayların başvurdukları teorik ve uygulama sınav yeri, tarihi ve saati, mümkünse ilk başvurularında talep ettikleri şekilde teyit edilerek mail sms, telefon aracılığı ile veya online olarak web sitesinde adaya bildirilir. Sınav teyitleri kendilerine ulaşmayan adaylar sınav tarihine en geç bir hafta kala İDMİB MBM' ye durumu bildirirler. Adaylar uygulama sınav yeri ve saati hakkında değişiklik taleplerini gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak sınav tarihinden en geç 3 gün önce İDMİB MBM' ye bildirmek durumundadır. İDMİB MBM sınav yeri, tarihi ve saatinde değişiklik yapma hakkına sahiptir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Sınav başvurusu uygun bulunmayan veya başvuruyu takip eden 7 günlük süre zarfında sınav ücretlerini yatırmamış adayların sınav başvuruları kabul edilmez. Bu durum mail ortamında gerekçesiyle birlikte adaya bildirilir.

Web sitesi üzerinden başvuran adaylar, başvuru sırasında vermiş oldukları bilgilerle sistem tarafından otomatik olarak oluşturulan Aday Başvuru Formu ve Belge Kullanım Sözleşmesini sınav günü ayrıca imzalar.

6.5 Toplu Sınav Başvurularının Alınması, Değerlendirilmesi ve Adayların Bilgilendirilmesi

İDMİB MBM toplu olarak yapacakları sınav başvurularını da değerlendirmeye alabilir. Böyle bir durumda toplu sınav başvurularını web sayfası üzerinden online/çevirim içi olarak her birey için ayrı ayrı yapmaları ve adaylar için girilmesi zorunlu olan bilgileri sisteme girmeleri gerekmektedir veya İDMİB MBM merkezle iletişime geçerek toplu sınav başvuru formunu doldurarak sınav başvurusu gerçekleştirirler.

Başvuruların kabul edilebilmesi için başvuruyu takip eden 7 günlük zaman diliminde İDMİB MBM tarafından belirlenmiş ve ilan edilmiş sınav bedellerinin İDMİB MBM' nin belirttiği hesaba, adayların isim soyadı ve T.C. Kimlik numaralarını referans vererek toplu olarak yatırılmış olması, ayrıca karar verici tarafından değerlendirilen sınav başvurularında herhangi bir eksiklik veya uygunsuzluğun bulunmaması gerekir.

Sınav başvuruları onaylanmış adayların teorik ve uygulamalı sınav yeri, tarihi ve saati, mümkünse ilk başvurularında talep ettikleri şekilde teyit edilerek adaya bildirilir. İDMİB MBM sınav yeri, tarihi ve saatinde değişiklik yapma hakkına sahiptir.

Adaylar sınava fotoğraflı ve üzerinde T.C. Kimlik Numarası bulunan yasal olarak geçerli bir kimlik belgesi ile gelmeleri yeterlidir.

6.6 Başvuru Sonrası Oluşturulan Şifreyi nasıl kullanabilirim?

Aday başvuru esnasında kendi adına hesap oluşturarak şifre edinir. Şifre kullanılarak yapılan tüm işlemlerin sorumluluğu adaya aittir bu nedenle adayların şifrelerini başkalarıyla paylaşmaması gerekmektedir. Aday kendi hesabından sınav başvurusu yapma, yatırdığı ücret karşılığında başvurusunun onaylandığı bilgisini edinme, sınav bilgilerini (sınav tarihi, yeri ve saati) edinme, sınav sonuçlarını edinme vb. işlemlerini yapabilir. Şifre hem bu sınavın bütün aşamalarında hem de adayın sonraki yıllarda İDMİB MBM ile ilgili yapacağı (adayın kaldığı bir birimden tekrar sınava girmesi, kapsam genişletme/daraltma ve gözetim aşamalarında) bütün işlemlerde gerekli olacağından aday tarafından özenle korunmalı ve kesinlikle kimseye paylaşılmamalıdır.

6.7 Performansa Dayalı Uygulama Sınavı ve Bildirimler Nasıl Yapılır.

Uygulama sınavı yeri ve saati olarak, İDMİB MBM' nin açmış olduğu günlerinden biri seçilebileceği gibi, aday İDMİB MBM sınav merkezi ile iletişime geçerek kendisine uygun tarih için sınavda açtırabilir. Uygulama sınav yeri, tarihi ve saatiyle ilgili olarak adaylar web sitesinden, bilgilendirilir.

Planlanmış ve duyurusu yapılmış sınavların İDMİB MBM tarafından ertelenmesi veya iptal edilmesi durumunda, adaylar SMS, mail, telefon veya E-Posta yoluyla bilgilendirilirler ve yeni bir sınav planlaması yapılır. Aday tarafından yapılacak iptal ve ertelemelerin gerekçelendirilmesi ve haklı bir nedene dayandığının belgelenmesi gerekir. Olağanüstü durumlar dışında adayın ödediği ücret iade edilmez.

7. SINAVLARA NASIL HAZIRLANACAĞIM?

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Adaylarda bulunması tavsiye edilen eğitim ve deneyim koşulları “Ulusal Yeterlilikler” dokümanlarının sonunda “Ek – 1 Yeterlilik Biriminin Kazandırılabilmesi İçin Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler” bölümünde ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

8. SINAVA GİRMEK İÇİN GEREKLİ BELGELER

8.1. Teorik Sınav İçin Tamamlanması Gereken Belgeler;

Adayların teorik sınava girebilmeleri için Kimlik belgelerini (Üzerinde T.C. Kimlik No.su ve fotoğrafı bulunan yasal olarak geçerli bir kimlik belgesi) yanlarında getirmeleri gerekmektedir. Kimlik belgesini sınav gözetmenine ibraz edemeyen adaylar sınava alınmayacaklardır.

Adayların teorik sınav öncesinde İDMİB MBM web sayfası üzerinden sınav başvuruları yaparken verdikleri bilgilere paralel olarak yazılım sistemi tarafından otomatik olarak oluşturulan “Aday Başvuru Formu” ve Belge Kullanma Sözleşmesini imzalamaları gerekmektedir.

8.2 Performansa Dayalı Uygulama Sınavı İçin Tamamlanması Gereken Belgeler

Adayların uygulama sınavlarına girebilmeleri için Kimlik belgelerini (Üzerinde T.C. Kimlik No.su ve fotoğrafı bulunan yasal olarak geçerli bir kimlik belgesi) yanlarında getirmeleri gerekmektedir. Kimlik belgesini sınav değerlendiricisine ibraz edemeyen adaylar sınava alınmayacaklardır.

8.3. Sınava Girerken Adayın Yanında Bulundurması Yasak Olan Eşya, Araç ve Gereçler

Adayların sınav salonlarına cep telefonu, cep bilgisayar, elektronik aygıt, her türlü elektronik/ mekanik cihaz, fotoğraf makinesi vb. araçlarla, silah ve benzeri teçhizatla, kalem, silgi, kalemtraş, müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, pergel, açıölçer, cetvel vb. araçlarla gelmeleri kesinlikle yasaktır.

Yukarıda belirtilen araç gereç vb. eşyalarla sınava gelen adaylar, bu tarz eşyalarını sınav salonuna sokamayacaklardır.

9. TEORİK VE UYGULAMA SINAVLARI GENEL ŞARTLARI

9.1 İDMİB MBM belgelendirme hizmeti vereceği tüm yeterlilik için Teorik ve Performansa Dayalı Uygulama Sınavı olmak üzere 2 aşamalı bir sınav gerçekleştirecektir. Adayların belge alabilmeleri için yeterliliklerde belirtilmiş tüm birimlerde öngörülen başarı seviyesini geçmeleri gerekmektedir. Teorik sınavlar özel olarak kurulmuş sınıflarda ve bilgisayar üzerinden gerçekleştirileceklerdir. Ancak İDMİB MBM zorunlu durumlarda soru kitapçıkları aracılığıyla da teorik sınav yapabilecektir. Tüm sınavlar adayların Ulusal Yeterliliklerde, Birimler, Öğrenme Çıktıları ve Başarım Ölçütlerini bazında tanımlanan bilgi, beceri ve yetkinliklerini ölçmek ve değerlendirmek üzere kurgulanmıştır. Sınavlarda ulusal yeterliliklerde tanımlanmış yetkinliklere sahip, mesleki yeterlilik sistemi ve ölçme değerlendirme konusunda bilgili, gerekli eğitimi almış, değerlendirici ve gözetmenler görev yapmaktadır.

9.2 Teorik Sınav

Teorik sınavlar bilgisayar ortamında, çoktan seçmeli test şeklinde gerçekleştirilir. Teorik sınavlarda Ulusal Yeterliliklerde belirtilen birimlerde (genel olarak iş sağlığı ve güvenliği, kalite, çevre ve üretime dair) sorular sorulmaktadır.

Sorular ulusal yeterlilikteki birimler altında bulunan öğrenim çıktılarının başarım ölçütlerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Adaylar sınava girecekleri ulusal yeterlilikteki başarımlarını bu gözle değerlendirmeli ve sınava girmeden önce ulusal yeterlilik mutlaka incelemelidir.

9.3 Performansa Dayalı Uygulama Sınavı

Performansa dayalı uygulama sınavları mesleğin uygulandığı gerçek ortam veya bu ortamın gerçeğe en yakın kurgulanmış koşullarında gerçekleştirilir. Uygulama sınavında adaylar, Ulusal Yeterliliklerde öngörülen başarımlar ölçütleri baz alınarak her meslek için tanımlanmış bilgi, beceri ve yetkinlikleri ölçmek üzere hazırlanmış Uygulama Sınavı Değerlendirme Formları kullanılarak değerlendirilir. Uygulama sınavlarında adayları değerlendiren değerlendiriciler, meslekte belirli bir bilgi birikim ve deneyime sahip, gerekli değerlendirici eğitimini almış, mesleki yeterlilik sistemi hakkında bilgili ve Ulusal Yeterlilikte tanımlanmış kriterlere sahip yetkin kişilerden arasından seçilmektedir. Uygulama sınavında değerlendirici olarak görev yapmakta olan kişiler ise tüm sınav şartlarının uygunluğunun sağlanmasından ve sınavların sınav kurallarına uygun olarak yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesinden sorumludur.

Uygulama sınavlarının her aşamasında adayların iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun olarak hareket etmesi gerekmektedir. Adaylardan kendisine yazılı veya gerektiği durumlarda sözlü olarak verilen talimatlara uygun şekilde performans göstermesi beklenir. Adayların belge alabilmeleri için uygulama sınavında Ulusal Yeterliliklerde öngörülen başarı oranını sağlamış olmaları gerekir.

Adayların uygulama sınavlarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi almaları ve sınav öncesinde gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için “Adaylar İçin Sınav ve Belgelendirme Rehberi’ni” okumaları önerilir.

9.4 Teorik Sınavların Yapılması

Sınavlar, sınav merkezlerinde soru kitapçığı üzerinden sınav yapılır. Kâğıt kalem ile soru formuna dayalı çoktan seçmeli test sınavı uygulanır. Bu durumda adaylar kendi adlarına hazırlanmış cevap (optik) formlarını doldurarak soruları cevaplarlar. Her aday için özel bir soru kitapçığı ve cevap formu basılır. Adaylar, cevaplarını kendi adlarına düzenlenmiş formlara işaretlemek ve kâğıt üzerindeki ilgili bölümü imzalamak zorundadır. Her soru için sadece 1 tane şık işaretlenmelidir. Birden fazla veya uygunsuz şekilde işaretlenen cevaplar yanlış cevap olarak değerlendirilir. Sınav sonrasında cevap formları taranarak cevaplar sisteme yüklenir.

10. PERFORMANSA DAYALI SINAVLARI NASIL UYGULANACAK?

Performansa Dayalı Uygulama Sınavı, web sitesi, telefon, mail veya sms’ te belirtilen sınav merkezi, tarih ve saatte gerçekleştirilecektir. Performansa dayalı uygulama sınavı süresi belgelendirme programına göre değişmektedir. Kimlik ve güvenlik kontrollerinin zamanında yapılabilmesi için tüm adayların sınav saatinden en geç 30 dakika önce sınav merkezlerinde olması gerekmektedir. Sınav başladıktan sonra sınava gelen adaylar sınava kabul edilmezler.

Değerlendirici sınava başlamadan önce adayın uygulama yapacağı sınav kuralları hakkında genel bir bilgilendirme yapılır.

Uygulama sınavlarının her aşamasında adayların İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun olarak hareket etmeleri beklenir. Değerlendiriciler bu kurallara uymayan, kendisinin ve başkalarının sağlığını tehlikeye atan adayların sınavlarını keserek sona erdirmek zorundadırlar.

Performansa dayalı uygulama sınavlarında, değerlendiriciler, kendilerine verilen ve yeterlilikte öngörülen başarımlar ölçütlerini ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış kritik eylemlerden oluşan “Performans Sınavı Kontrol Formları” üzerinden, adayın söz konusu kritik eylemleri başarı ile tamamlayıp tamamlayamadığını değerlendirir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Değerlendirici birden fazla istasyonda yapılan performans sınavlarında, her sınav /sınav istasyonu için sınav öncesinde hazırlanmış reçete veya talimatı performans sınavının yapılacağı istasyona geldiğinde adaya vererek dikkatli şekilde okumasını sağlar. Adayın reçete veya talimatta belirtilenlere uygun olarak hareket etmesi beklenir. Adayın değerlendirmeleri reçete ve talimatlarda gösterdikleri performansa göre Değerlendiriciler tarafından yapılır ve “Performans Sınavı Kontrol Listesi”nde değerlendirilir. Adaylar her istasyon sonunda reçete veya talimata ismini yazıp imzalayarak değerlendiriciye verir.

Sınav süresince adayın,

- Değerlendirici ve gözetmenle sınav genel kurallarına aykırı olacak şekilde konuşması,
- Sınav düzenini bozacak davranışlarda bulunması,

Sınav kurallarına aykırıdır. Bu yasaklara uymadığı saptanan adayların sınavları geçersiz sayılacaktır. Sınav kurallarına uymak adayın temel görevidir. Sınav kurallarına uymayan adayların sınav sonuçları İDMİB MBM tarafından geçersiz sayılacaktır. Kurallara aykırı davranışta bulunan adayların sınava devam etmelerine izin verilmeyecektir. Uyarılmış olsun ya da olmasın kurallara aykırı davranışta bulunan adayların kimlikleri ve kusurları sınav tutanağına açıkça yazılarak sınavları geçersiz sayılacaktır.

Sınav süresi içerisinde kendisinin ve diğer kişilerin hayatını tehlikeye atan adayın sınavı değerlendirici tarafından derhal durdurulur ve sınav iptal edilir. Durum tutanakla kayıt altına alınır.

11. SINAV SONUNDA ADAYLAR NELERİ TESLİM EDECEKLERDİR?

Teorik sınav başlangıcında adayların ‘Aday Başvuru Formları’nı ve Belge Kullanım Sözleşmesini imzalayarak sınav gözetmenlerine teslim etmiş olmaları gerekmektedir.

Teorik sınav kağıt kalem ortamında yapıldığında, sınavını tamamlayan her aday kullandığı soru kitapçığı ile cevap kağıdını değerlendiriciye teslim edecektir. Soru kitapçığının ve cevap kağıdının değerlendiriciye eksiksiz olarak teslim edilmesinin sorumluluğu adaya aittir. Soru kitapçığı veya cevap kağıdı eksik çıkan adayın sınavı geçersiz sayılır.

Performansa Dayalı Uygulama Sınavı sırasında adaylar kendilerine verilen reçete ve talimatları imzalayarak değerlendiricilere teslim etmek zorundadırlar. Reçete ve/veya talimatları eksik çıkan adayın sınavı geçersiz sayılır.

12. SINAVLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ ve SINAV SONUÇLARI

12.1 Sınavlar Nasıl Değerlendirilir?

Teorik sınavlar adayların doldurdukları optik cevap formlarının optik okuyucularda okunmasıyla değerlendirilmektedir.

Performansa dayalı uygulama sınavlarında, değerlendiriciler, kendilerine verilen ve yeterlilikte öngörülen başarı ölçütlerini ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış kritik eylemlerden oluşan “Performans Sınavı Kontrol Formları” üzerinden, adayın söz konusu kritik eylemleri başarı ile tamamlayıp tamamlayamadığını değerlendirir.

Sınavlarda gösterilmesi gereken başarı kriterleri Ulusal Yeterlilik birimlerinin ölçme ve değerlendirme bölümlerinde belirtilmiştir.

Ulusal Yeterliliklerin zorunlu birimlerinin tümünde, yeterlilikte tarif edilen başarı kriterlerini sağlayan aday belge almaya hak kazanır.

Sınav sırasında veya sonrasında bir sorunun teknik veya içerik hatasından dolayı iptali gerekli görülür ise, bu sorular değerlendirme dışı tutulur. Yapılan iç doğrulama, dış doğrulama faaliyetlerinde sınavların uygun yapılmadığı tespit edilir ise aday hak kaybına uğramadan sınavı tekrarlanabilir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

12.2 Sınav Sonuçları Nasıl Duyurulur?

Sınav Sonuçları, girilen sınavın ardından 20 iş günü içerisinde İDMİB MBM, web sitesi aracılığı ile duyurulur ve sadece sınava girmiş olan kişilerin erişebilecekleri şekilde ilan edilir. Web sitesi aracılığı ile ilan edilen sonuçlarda, adayların T.C. kimlik numaraları ve/veya kendilerine verilen erişim şifreleri ile sadece adayın kendisinin sonuçlara ulaşabilmesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Web sitesinden sonuçlarını görüntülemeyen adaylar İDMİB MBM merkezi arayarak da sonuçlarını öğrenebilirler.

13. BELGELENDİRME KARARININ VERİLMESİ

Karar verici tüm evraklar üzerinden yaptığı inceleme ve değerlendirme ertesinde adayın başarı şartlarını sağlayıp sağlamadığına ilişkin kararını verir.

Adayın belge alabilmesi için, başvuruda bulunduğu meslek dalına ait Ulusal Yeterliliklerde belirlenen başarı kriterlerini sağlaması ve karar verici tarafından sınav süreçlerinin uygunluğunun onaylanması gerekmektedir.

Belge almaya hak kazananların listesi ile sınava ilişkin diğer bilgiler MYK'ya iletilir. Aday adına düzenlenen Mesleki Yeterlilik Belgesi, hangi birimlerden sınava girdiğini gösteren MYK Eki ile birlikte adaya teslim edilir. Belgeler, ilgili meslek dalına ait UY'de belirlenen süreler içerisinde geçerli olacaktır.

Sınavlarda başarılı olamayan adaylara da gerekli bildirimler yapılır.

Adayların başarısız oldukları birimlerde, teorik sınavlarda, ilk sınav tarihini takip eden bir yıllık dönemde yeni bir ödeme yapmadan bir kez daha sınava girme hakkı bulunmaktadır. Aynı birimde girmiş olduğu iki sınavdan da başarısız olan adaylarla, ilk sınav tarihinden itibaren bir yıl geçmiş olan adayların sınava girebilmek için yeniden sınav ücreti ödemeleri gerekir.

Performansa dayalı uygulama sınavlarında başarısız olan adayların ise ilk sınav tarihini takip eden bir yıllık dönemde yeni bir ödeme yapmadan bir kez daha sınava girme hakkı bulunmaktadır.

Adayların başarılı oldukları birimlerin geçerliliği 2 yıldır.

14. SINAV SONRASI ŞARTLAR

14.1 İtiraz ve Şikâyetler

Yürütülmekte olan belgelendirme faaliyetleri ile ilgili olabilecek her türlü itiraz ve şikâyet www.tekstilbelgesyon.com web adresinde yer alan "İtiraz ve Şikâyet Formu" doldurularak, ıslak imzalı olacak şekilde İDMİB MBM 'ye gönderilerek yapılır. Ayrıca teorik ve uygulama sınavlarında itiraz ve şikâyet formu hazır bulundurulur.

Belgelendirme süreci hakkında yapılacak itiraz ve şikâyetler, itiraz veya şikâyete konu olan olayın gerçekleşmesinden itibaren en geç 15 gün içerisinde yapılabilir. Adli soruşturma gerektiren durumlarda ise bu süre dikkate alınmaz, adli soruşturma için geçerli olan yasal zamanaşımı süresi dikkate alınır. İtiraz ve şikâyetlerde, itiraz veya şikâyet gerekçesi net olarak ifade edilmeli, başvuru sahibinin kimlik ve iletişim bilgileri net olarak belirtilmiş olmalıdır.

Tüm itiraz ve şikâyetler önce işletme müdürü, gerekmesi halinde itiraz ve şikâyet komitesi tarafından değerlendirilerek, 30 gün içerisinde sonuç hakkında şikâyet veya itiraz sahibine geri bildirimde bulunulur.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

14.2 Aday Özlük Dosyaları

Personel belgelendirme kapsamında adaylar için oluşturulan özlük dosyaların kayıtları belge devam ettiği sürece 10 yıl saklanır. Bu dosyalarda;

- İmzalı Aday Başvuru Formları
- Sınav formları
- Adayın kişisel evrakları
- Belge Kullanım Sözleşmesinin bir örneği yer almaktadır.

Kullanım yerlerinde saklama süreleri dolan kayıtlar arşive kaldırılır ve “PR.02 –F.02 Arşiv Saklama Formu” ile kayıt altına alınır.

Merkezimizde bulunan her türlü sınav evrakının aslı, yargı organlarının aksi kararları olmadıkça ve yetkili kurumlar haricinde, aday dâhil hiçbir kişi ya da kuruma gösterilmez ve verilmez.

14.3 Yeniden Belgelendirme

MYK'nın ilgili belgelendirme programında belirlediği belge geçerlilik süresi sonunda kişiden talep gelmesi, Program Komitesinin belgelendirme programında veya MYK'nın ilgili yeterlilikte yeniden belgelendirmeyi gerektirecek şekilde değişiklik yapması ile yeniden belgelendirme süreci başlatılır. Yeterliliğin değiştirilmesi durumunda yeniden belgelendirme faaliyetinin içeriği, MYK tarafından yayınlanmış ilgili UY kapsamında tarif edildiği şekilde uygulanır.

14.4 Gözetim, Yenileme, Kapsam Genişletme/Daraltma, Askıya Alma ve İptal

1.Gözetim ve Yenileme

(İDMİB MBM), belgelendirilen kişiyi belge geçerlilik süresi içinde UY'de belirtildiği şekilde gözetime tabii tutar. Belge geçerlilik süresi, yenilenme ve gözetim şartları ilgili UY'de tanımlanmıştır.

Belge geçerlilik süresi içinde gerçekleştirilen gözetimler 30. AY bitimine 1 ay kala gerçekleştirilir. 29. ayın sonunda İDMİB MBM gözetime girecek kişilere sms ile bilgi verir ve 30. Ayın sonuna kadar gözetim şartlarını tamamlamalarını bekler yeterliliklerden belge sahibi olan kişilerin çalıştığı kurum yetkilisine PR.17-F.34 Gözetim Takip Formunu onaylatıp ekleri ile birlikte İDMİB MBM'ne iletmesi ile gerçekleştirilir. Karar verici tarafından değerlendirilen formlarda adayların tanımlanan gözetim şartlarına uygunluğunun tespit edilmesi durumunda belge geçerliliğini sürdürür. Belge geçerlilik süresi içinde gözetim şartlarını yerine getirmeyen belge sahiplerinin belgeleri on iki ay boyunca askıya alınır. Gözetim şartlarını sağladığı takdirde belge askıdan kaldırılarak, geçerliliğini sürdürür. Askı süresi boyunca gerekli şartları sağlayamayan belge sahibinin belgesi iptal edilir.

Adaylar, belge geçerlilik süresinin sonunda belge yenilemeye tabi tutulurlar. Belgelerin geçerlilik süresinin dolmasına 5 ay kalan adaylar, belge yenileme konusunda sms ile bilgilendirilirler. Bu gözetimlerde performansları olumlu değerlendirilen kişilerin belgeleri sınava gerek kalmaksızın beş yıl daha uzatılır.

Geçerlilik süresi içinde belgelerin kaybedilmesi veya adayın kişisel bilgilerdeki değişikliklerden dolayı belgesinin yenilenmesinin gerekmesi durumunda, bir dilekçe ile İDMİB MBM' ne bildirmek zorundadır. Bu durumda İDMİB MBM, MYK'dan yeni bir Mesleki Yeterlilik Belgesi düzenlenmesini talep eder. Yeniden düzenlenen belge ücreti belge sahibine aittir.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

2.Kapsam Genişletme ve Daraltma

Belge geçerlilik süresi içerisinde belgelendirilmiş kişiler kapsam genişletme talebinde bulunabilirler. Kapsam genişletme talebinde aday sadece ilave olarak başarılı olması gereken sınavlara katılır. Adayın kapsam genişletme talebi ve ilgili sınavlar sonrası belgelendirme kararı Belgelendirme Sorumlusu tarafından değerlendirilir.

İDMİB MBM'nin yetkilendirildiği belgelendirme konularının daraltılması, gözetim şartlarının yerine getirilmemesi ve belge sahibinin talebiyle gerçekleşebilir. Böyle bir durumda belge sahibinin MYK belgesi ve ek belge masraflarını karşılaması ile yeni belge düzenlenir.

3.Askıya Alma ve İptal

İDMİB MBM, belge sahibinin Belgesinin kullanımını, aşağıda sayılan hallerden birinin varlığı halinde Karar Verici onayı ile on iki ay boyunca askıya alma hakkına sahiptir.

Askıya alma nedenleri;

- Belge sözleşmesi yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- Gözetim kriterlerini yerine getirmemesi,
- Logo kullanım şartlarına uymaması,

Belge sahibi, belgesinin askıya alınma kararının tebliğinden itibaren belge ve logo kullanımını durdurmak zorundadır.

Askıda kalma süresi 12 aydır. Askıya alma süresince, Belge sahibi ve çalıştığı kuruluş, ilgili belgeye ait haklardan faydalanamaz.

(İDMİB MBM), Belgenin askıya alınmasına dair kararları, İDMİB MBM yayınlarında ve/veya web sitesinde gerekçeli olarak yayınlama hakkına sahiptir.

Belgenin askıya alınma nedeninin giderildiği kanıtlandığında (gözetim kriterlerinin yerine getirilmesi, belge sözleşmesinin hükümlerinin yerine getirilmesi ve logo kullanım şartlarına uyulması), karar verici onayı ile belge askıdan kaldırılır.

İDMİB MBM tarafından verilen Belgeler, UY' lerde belirtilen gözetim şartlarına uyulmaması, Logo ve Belge Kullanım Prosedürüne uygun olmayan hususların tespit edilmesi, yeniden Belgelendirme ve Gözetim süreçlerinde yanıltıcı, sahte veya yanlış bilgilerin beyan edildiğinin tespit edilmesi durumlarında, askı süresi sonunda karar verici onayıyla iptal edilir.

Akreditasyon kurumu ve MYK tarafından İDMİB MBM'nin yetkilerinin iptali durumunda; İDMİB MBM belgelendirdiği kişilere ilişkin tüm kayıtları MYK'ya teslim eder. Bu kayıtlara yönelik yürütülecek iş ve işlemler MYK tarafından düzenlenecek usul ve esaslarda belirlenir.

15. ENGELLİ ADAYLARIN SINAVLARI

İDMİB MBM adayların Belgelendirme Programı kapsamında öngörülen belge kapsamındaki yeterliliklerini belgelendirir. Adayların fiziksel veya zihinsel özelliklerine göre farklı değerlendirmelerde bulunmaz. İDMİB MBM geçici veya kalıcı engeli bulunan adayların belgelendirme programı kapsamında ölçülecek yeterliliklerinin diğer adaylarla eşit şartlarda değerlendirilmesi için gerekli önlemleri alır.

ADAYLAR İÇİN SINAV VE BELGELENDİRME REHBERİ

Doküman No: PR.15 R.01
Yayın Tarihi: 26.12.2012
Revizyon No: 01
Revizyon Tar: 01.08.2019
Sayfa No:

Sınavların öncesinde, sırasında ve sınav sonunda geçici veya sürekli engeli bulunan adayların, engel durumlarından dolayı karşılaşılabilecekleri sorunları ortadan kaldıracak tedbirler imkanlar nispetinde alınmaya çalışılır. Bu prosedürden yararlanmak isteyen adayların geçici veya kalıcı engel durumlarını resmi olarak belgelenmeleri gerekmektedir.

Sınav alanları engelli adaylar için kolay ulaşılabilir şekilde seçilir ve düzenlenir. Sınav öncesinde bilgilendirmeler engelli adayların engel durumları göz önünde bulundurularak yapılır.

İhtiyaç duyulması halinde engelli adayların teorik ve performans sınavlarına temin ettikleri yardımcı araç-gereçler (İşitme cihazı, teleskopik gözlük, büyüteç vb.) ve ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (diyabetik ekipmanlar vb.) girmelerine olanak sağlanır.

İhtiyaç duyulması halinde, adayların yazılı sınavlarına refakat edecek, ilgili yeterlilik biriminin terminolojisine hâkim okuyucu/işaretleyici görevlendirilir.

Engelli adayın, İDMİB MBM tarafından alınan önlemlerin dışında bir ihtiyacının ortaya çıkması durumunda İDMİB MBM yöneticisi konuyu karara bağlar ve karar doğrultusunda işlem yapar.

İDMİB MBM, teorik ve performansa dayalı uygulama sınavına girmesi uygun görülmeyen kalıcı engelli (ağır uzuv kayıpları olan, tam görme engelli bulunan, eğitilememiş/öğretilenmemiş zihinsel engelliler vb.) adaylar ile geçici (kısa süreli tedaviyle iyileşecek sakatlık ve yaralanma vb.) engele sahip adaylara, gereken bilgilendirmeleri yapar. Gerek görürse başvuruları reddeder ya da sınavı ileri bir tarihe erteler.

16. GİZLİLİK ve TARAFSIZLIK KURALLARI

İDMİB MBM tüm faaliyetleriyle ilgili olarak gerekli hizmeti veren tüm personelinin tarafsız ve adil şekilde hareket etmesini sağlar ve gerekli önlemleri alır.

İDMİB MBM belgelendirme faaliyetleri süresince adaylarla ilgili olarak elde ettiği tüm bilgilerin gizliliğini öncelikli olarak korur.

Sınavlarda uygulanacak soruların telif hakları İDMİB MBM'ye aittir. Sorular, basılı ya da internet ortamında yayınlanamaz. İDMİB MBM'nin yazılı izni olmadan, hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, kullanılması ya da yayınlanması yasaktır. Aksi yönde fiillere karşı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince kanuni yollara başvurulacaktır. Sınava giren adaylar, bu durumu kabul etmiş sayılırlar.